PRIME TRANSACTION
good people, good money

Inflatia revine in forta. Cum va fi influentata piata bursiera romaneasca?

Inflatia revine in forta. Cum va fi influentata piata bursiera romaneasca?

Conform asteptarilor generale, in Romania fenomenul inflationist a revenit pe un trend puternic ascendent. Ultimele date anuntate, la jumatatea lunii septembrie, de Institutul de Statistica indica o inflatie apropiata de o valoare cu doua cifre. Desi cresterile erau prognozate, preturile din Romania au facut un salt peste asteptarile majoritatii analistilor.

Romania - tara cu cea mai mare inflatie din UE

Rata anuala a inflatiei a crescut in august la 9,85%, fata de 7,8% in iulie. Conform metodologiei europene (IAPC), valoarea actuala este de 8,5%. Cresterea a fost determinata de scumpirea energiei electrice (+65,7%, dupa eliminarea plafonarii si majorarea TVA), dar si de avansul preturilor la alimente (+8,9%) si servicii (+9,8%). BNR avertizase deja ca inflatia ar putea depasi 9% in 2025, cu un varf estimat in septembrie.

Grafic: Modificarea anuală a indicelui preţurilor de consum (%)

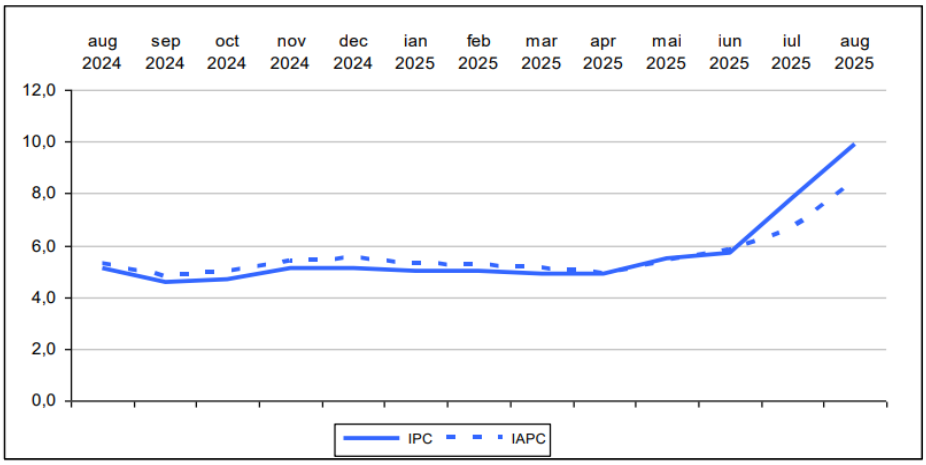

Se observa in graficul alaturat, furnizat de insse.ro, cresterea abrupta a nivelului inflatiei anuale in ultimele doua luni. De la sub 6% in iunie la aproape 10% in august, este un salt cu adevarat semnificativ pentru un interval atat de redus. Se confirma astfel ca economia romaneasca ramane un mediu propice dezvoltarii presiunilor inflationiste, dovada a nivelului redus de concurenta reala in economie, dar si a unei etici a mecanismelor economiei de piata aflate inca in stadii incipiente.

Aceasta evolutie accentueaza divergenta, din ultima perioada, dintre evolutia preturilor in Romania si in majoritatea tarilor din Uniunea Europeana. Romania inregistreaza cea mai mare inflatie anuala din UE, valoarea de 8,5% fiind cu peste 2% mai mare decat a oricarei alte tari membre. In acelasi timp, exista economii cu rate anuale ale inflatiei foarte scazute, cum au fost inregistrate luna trecuta in Cipru (0%), Franta (0,8%) si Italia (1,6%). Comparativ cu cifrele aferente lunii iulie 2025, rata anuala a inflatiei a scazut

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

in august in noua state membre, a ramas stabila in patru tari si a crescut in 14 state, inclusiv in Romania (de la 6,6% pana la 8,5%, conform metodologiei comune europene).

Strict in zona euro, rata a ramas stabila in luna august la 2%, ceea ce reprezinta tinta pe termen mediu vizata de Banca Centrala Europeana (BCE). Cea mai mare contributie a venit din partea serviciilor (1,44 puncte procentuale), urmate de alimente, alcool si tigari (0,62 puncte procentuale). In schimb, preturile la energie au scazut cu 0,19 puncte procentuale.

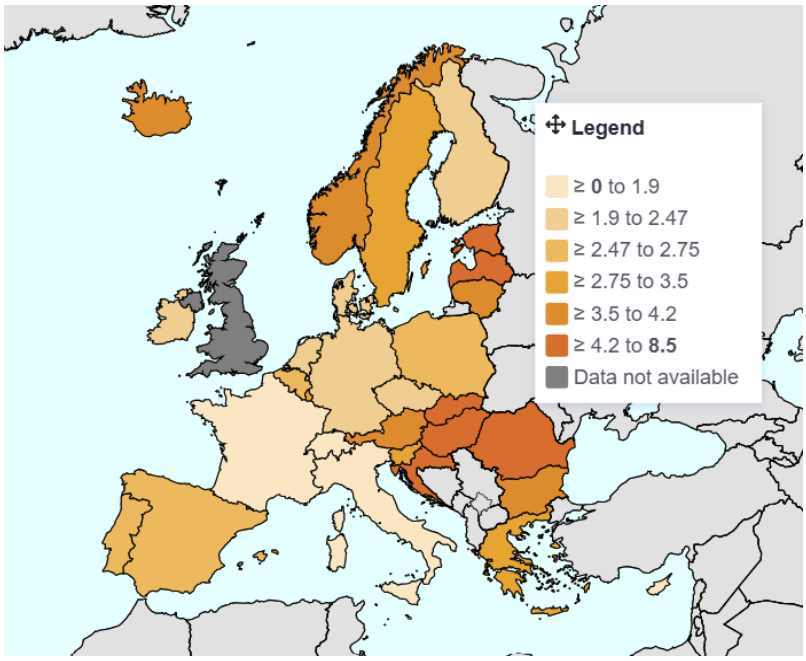

Dupa cum reiese din pictograma alaturata, furnizata de Eurostat, estul Europei este caracterizat de o inflatie mai ridicata. Preturile mai mari la energie si influenta mai puternica a conflictului ucrainean sunt cele doua elemente care au dezechilibrat mai accentuat aceste economii. Pe de alta parte, vorbim despre o zona a Uniunii Europene unde majoritatea tarilor si-au pastrat monedele nationale, neadoptand moneda euro, ceea ce permite o flexibilitate mai mare a preturilor, deseori utilizata pentru recastigarea echilibrelor economice.

Ce a revigorat inflatia

Noul guvern a fost pus in fata unei situatii care nu putea fi rezolvata decat prin cresterea fiscalitatii si reducerea subventiilor publice. Cu un deficit public in crestere galopanta, cu imprumuturi si cheltuieli cu dobanzi in ascensiune, dar mai ales cu o credibilitate externa care se prabusea atat din considerente economice, cat si politice, guvernul a fost nevoit sa adopte masuri de o duritate suficienta pentru a demonstra doua lucruri: pe de o parte ca putem curba trendul dezechilibrelor din economie, iar pe de alta parte – mai important – ca avem determinarea de a lua masuri dure si nepopulare atunci cand derapajele economice o cer.

Acest lucru era obligatoriu pentru a recastiga o pozitie de responsabilitate in fata partenerilor de finantare si a celor economici cu care Romania colaboreaza in procesul de dezvoltare economica.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Ca urmare, nivelul actual al inflatiei de 9,9%, foarte ridicat, se datoreaza in mare masura liberalizarii preturilor la energia electrica, care a contribuit cu 2,2 puncte procentuale la cresterea inflatiei, majorarii TVA, care a contribuit cu 1,6 puncte procentuale, si majorarii accizelor, care a adaugat 0,4 puncte procentuale. Toate aceste trei masuri, inevitabile pentru Guvern in vederea reducerii deficitului, au dus in total la o crestere a inflatiei cu 4,2%. In viitor, este posibil sa asistam la un nou soc in aprilie 2026, cand, daca nu apar modificari, va avea loc liberalizarea preturilor la gaze, cu un impact estimat la aproximativ 0,6% asupra inflatiei.

In acest context putem vorbi despre o inflatie care, dintr-o anumita perspectiva, poate fi considerata pozitiva – un cost al restructurarii. Eliberarea economiei din menghina preturilor fixate genereaza cresteri pentru acele bunuri (de exemplu energia) care au fost tinute mult timp la valori artificiale si care acum revin la preturi fundamentate pe piata. In plus, nevoia de venituri mai mari pentru stat este transferata, partial, in preturile mai ridicate platite de consumatori prin cresterea taxarii consumului.

Astfel, vorbim despre o inflatie atipica, determinata nu de un dezechilibru clasic intre cerere si oferta, ci de un proces necesar de ajustare fiscala si de reducere a subventiilor statului. O asemenea inflatie ar trebui sa aiba un caracter mult mai efemer decat cea generata de cauze pur economice, iar acest lucru este semnalizat si de Banca Nationala in cel mai recent raport asupra inflatiei.

Ce spune Banca Centrala ca va urma

In ultimul raport asupra inflatiei, publicat in luna august, Banca Nationala a Romaniei (BNR) a revizuit in crestere prognoza de inflatie pentru finalul anului 2025 la 8,8%, de la 4,6% anterior. Insa institutia anticipeaza ca rata inflatiei va cobori la 3% la sfarsitul lui 2026, comparativ cu 3,4% in prognoza precedenta.

Conform guvernatorului BNR, Mugur Isarescu, la momentul publicarii raportului, inflatia urma sa formeze o „cocoasa" in luna septembrie, cand era anticipat un varf de 9,6–9,7%, iar la finalul anului sa ramana probabil peste 9%. Insa, intre timp, chiar din luna august, inflatia a depasit varful prognozat, apropiindu-se de 10%.

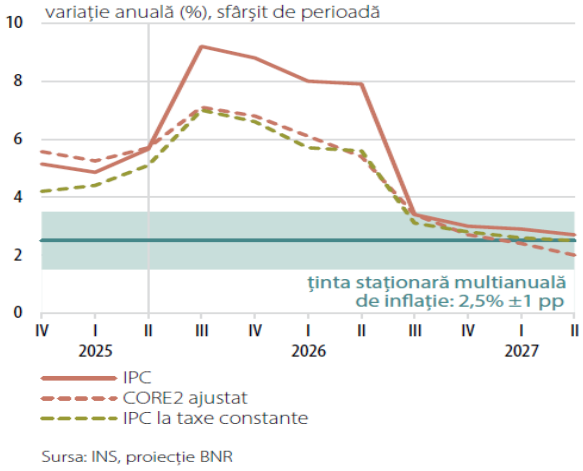

Remarcabil este ca, potrivit asteptarilor BNR, rata anuala a inflatiei este proiectata pe o traiectorie puternic descendenta in a doua parte a anului 2026 si in prima jumatate a anului 2027, dupa cum reiese din graficul

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

alaturat, cu o valoare estimata la 2,7% in trimestrul al doilea din 2027.

Din perspectiva distributiei presiunilor inflationiste in structura inflatiei, dupa ce in perioada 2023–2024 rata anuala a inflatiei de baza CORE2 ajustat (din care se exclud preturile administrate, energia, combustibilii, legumele si fructele, precum si impactul modificarilor taxelor indirecte) a fost mai ridicata decat cea a subcomponentelor excluse din calculul ei, incepand cu trimestrul III al anului curent se preconizeaza inversarea raportului, ceea ce indica faptul ca nucleul inflatiei se va normaliza mai rapid.

Ce se intampla cand inflatia creste

Un fenomen inflationist in ascensiune poate influenta economia prin mai multe canale, iar efectele pot fi diferite pe termen scurt si pe termen lung, in functie de cauzele care determina cresterea inflatiei si de reactia bancilor centrale. Din punct de vedere investitional, in general, odata ce inflatia incepe sa creasca rapid, investitorii tind sa reactioneze prin vanzarea activelor financiare sensibile la inflatie, ceea ce poate conduce la stagnare sau scadere pentru aceste titluri si, implicit, pentru indicii bursieri.

Principalele efecte care se pot manifesta intr-o economie aflata intr-un mediu inflationist si care pot influenta semnificativ pietele financiare sunt enumerate in randurile de mai jos.

Politica monetara

Daca inflatia creste prea repede, banca centrala va interveni pentru a stopa trendul ascendent sau, daca rata de referinta este deja ridicata, aceasta va fi mentinuta pe o perioada mai lunga de timp. Politica monetara de combatere a inflatiei tinde insa sa complice lucrurile in economie, prin cresterea costurilor de finantare sau prin mentinerea lor la un nivel ridicat pentru o perioada extinsa, ceea ce erodeaza profitabilitatea firmelor, in special a celor cu indatorare mare sau cu un cash-flow fragil.

Efecte diferentiate asupra sectoarelor economice

Atunci cand inflatia creste, nu toate companiile sunt afectate in acelasi mod: firmele care pot transfera cresterea costurilor catre clienti se descurca mai bine decat cele care nu pot face acest lucru. De exemplu, producatorii de materii prime sau de energie pot beneficia intr-o perioada inflationista, in timp ce companiile de tehnologie sau cele care depind de un consum sensibil la preturi sunt mai vulnerabile.

Pe de alta parte, exista sectoare economice cu un caracter defensiv, adica genereaza venituri relativ stabile in diverse scenarii economice. Acestea atrag capital investitional chiar daca performanta lor operationala nu este neaparat mai buna. Ele beneficiaza de faptul ca, in episoadele inflationiste, lichiditatea tinde sa se orienteze catre astfel de zone din economie.

Randamente reale versus cele nominale

Un efect mai putin vizibil este ca, desi pietele pot afisa randamente nominale bune, acestea pot fi erodate semnificativ de inflatie. Pentru investitori conteaza castigurile reale, adica rezultatele ajustate cu inflatia. De exemplu, daca indicele principal al BVB, BET, a crescut cu 21% in ultimul an, cresterea reala este de aproximativ 11%, diferenta reprezentand efectul inflatiei.

Efecte asupra investitiilor, planificarii pe termen lung si antreprenoriatului

Multe studii arata ca inflatia persistenta reduce increderea in proiectele pe termen lung, deoarece estimarile privind costurile si veniturile devin mai incerte. Acest lucru poate conduce la amanarea investitiilor.

Totodata, in perioadele cu inflatie ridicata creste rata de incetare a activitatii companiilor, mai ales in tarile a caror economii nu dispun de instrumente si resurse pentru a proteja actorii economici vulnerabili in momentele dificile ale ciclului economic. Pe de alta parte, inflatia stimuleaza aparitia unor noi initiative antreprenoriale, prin firme mici care incearca sa profite de cresterea preturilor.

Reconfigurarea fluxurilor de capital

Investitorii tind sa caute plasamente de protectie contra inflatiei, precum actiuni din energie, resurse naturale, utilitati, servicii medicale si, in general, companii cu putere ridicata de stabilire a preturilor. De asemenea, creste apetitul pentru investitii imobiliare, aur si, in linii mari, pentru active reale.

Ca o consecinta, pietele de frontiera sau emergente caracterizate de inflatie ridicata si instabilitate pot atrage mai putin capital extern.

Psihologia si sentimentul de piața

O inflatie moderata poate fi tolerata daca este insotita de crestere economica, investitorii pastrandu-si in linii mari aceleasi strategii de piata si, implicit, acelasi comportament de tranzactionare. Insa o inflatie ridicata si persistenta aduce un nivel sporit de incertitudine, care invariabil se transforma in volatilitate mai mare si in scaderea apetitului pentru risc, odata cu schimbarea comportamentului investitorilor pe piata.

Prin prisma celor de mai sus, cresterea inflatiei tinde sa aiba un impact negativ asupra economiei prin majorarea costului capitalului si reducerea accesului la acesta, ceea ce genereaza costuri operationale mai mari si „deprimarea" consumului. Totusi, pe termen scurt, fenomenul inflationist se poate dovedi pozitiv pentru sectoarele care reusesc sa transfere in preturile practicate efectele generate de cresterea costurilor.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Ce se intampla in principalele sectoare economice daca fenomenul inflationist nu este tranzitoriu

Impactul factorilor enumerati mai sus asupra economiei depinde fundamental de nivelul si de durata inflatiei, dar si de increderea ca banca centrala o poate controla.

Inflatia nu afecteaza uniform toate sectoarele economice. Efectele difera in functie de mai multi factori, dintre care cei mai importanti sunt:

- *capacitatea companiilor de a transfera costurile* mai mari catre consumatori
- *ce fel de costuri predomina in sector:* costuri fixe sau variabile (energie, materii prime, salarii)
- *sensibilitatea la dobanzi*, in functie de nivelul de finantare prin datorii si de volumul investitiilor preconizate
- *natura cererii* pentru bunurile si serviciile produse (daca cererea este elastica sau inelastica)

Ca urmare, efectele unui mediu economic inflationist tind sa se manifeste mai rapid in anumite sectoare, in timp ce in altele intensitatea este mai puternica. In continuare vom trece in revista cele mai probabile evolutii ale principalelor sectoare economice intr-un context caracterizat de inflatie ridicata manifestata o mai lunga perioada de timp.

Energie si materii prime

Adesea, sectorul energetic castiga din inflatie. Preturile petrolului si gazului tind sa creasca mai rapid decat costurile de productie. Acest lucru se intampla deoarece cererea ramane relativ rigida (consumul de energie nu poate fi redus semnificativ), iar companiile din domeniu pot transfera imediat cresterile de pret catre clienti.

Sectorul bancar

Sectorul bancar inregistreaza, in general, un impact mixt, cu influente atat pozitive, cat si negative. Bancile pot beneficia de dobanzi mai mari pentru plasarea activelor bancare, ceea ce le asigura o marja mai buna intre dobanzile la credite si cele la depozite.

Pe de alta parte, daca inflatia reduce puterea de cumparare, cererea de credite scade, iar riscul de neplata creste.

Bunuri de consum de baza (alimente, produse igiena, s.a.)

Sectorul bunurilor de consum de baza este relativ rezistent la manifestarea inflatiei in economie. Cauza principala este cererea inelastica – populatia continua sa cumpere alimente, bauturi si produse de igiena indiferent de evolutia preturilor. Astfel, companiile din acest domeniu dispun de o putere ridicata de a transfera in preturi inflatia resimtita la costuri, in timp ce scaderea consumului ramane marginala.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Bunuri de consum discretionar (auto, fashion, electronice, s.a.)
Sectorul bunurilor discretionare este unul dintre cele mai afectate intr-un mediu inflationist. Cererea pentru produsele acestor companii scade rapid atunci cand preturile generale cresc, deoarece populatia reduce cheltuielile „neesentiale". Consumatorii pot astepta perioade indelungate in speranta revenirii unor preturi mai accesibile, amanand astfel reluarea consumului acestor bunuri.

Sectorul tehnologic
Sectorul tehnologic este, in general, influentat negativ de perioadele cu inflatie ridicata si dobanzi mari. Aceasta vulnerabilitate provine din modelele de afaceri intens dependente de finantare, ceea ce face ca in astfel de perioade costul imprumuturilor sa creasca semnificativ.

In plus, din perspectiva evaluarii bursiere, companiile din acest sector se bazeaza in mare masura pe veniturile viitoare prognozate. Atunci cand dobanzile cresc, valoarea actuala a fluxurilor viitoare de numerar se diminueaza, ceea ce reduce atractivitatea acestor companii pentru investitori.

Imobiliare si constructii
Sectorul imobiliar este, in general, afectat negativ in perioadele inflationiste. Cresterea dobanzilor pe piata bancara face ca creditele ipotecare sa devina mai scumpe, ceea ce reduce cererea pentru locuinte si proiecte imobiliare. In acelasi timp, costurile materialelor de constructie (otel, ciment) si ale utilitatilor cresc, avand un impact direct asupra pretului final si asupra marjelor de profit.

Totusi, in pietele caracterizate de o cerere structurala ridicata, unele companii pot reusi sa mentina profituri apropiate de cele din perioadele neinflationiste, datorita caracterului inelastic al cererii, care le permite sa transfere in preturi o parte importanta a costurilor suplimentare.

Sanatate si farmaceutice
Sectorul medical si farmaceutic este unul dintre cele relativ protejate in fata inflatiei. Cererea pentru medicamente si servicii medicale ramane stabila chiar si intr-un mediu inflationist.

Totusi, costurile de cercetare, dezvoltare si cele aferente materiilor prime farmaceutice pot creste, ceea ce reduce marjele de profit ale companiilor din domeniu. In plus, majorarea cheltuielilor cu salariile si utilitatile afecteaza, intr-un mod previzibil, si acest sector.

Transport si logistica
Sectorul transporturilor este, in general, influentat intr-un mod mixt, dar cu tendinta mai degraba negativa in perioade inflationiste. Cresterea preturilor la combustibili si utilitati se resimte direct in costurile operationale.

Totusi, companiile cu putere mare de negociere – cum sunt firmele de shipping international in perioade de cerere ridicata – sau cele aflate in pozitii monopoliste pe segmentul lor de activitate, reusesc adesea sa transfere aceste costuri suplimentare catre clienti.

Sectorul de utilitati

Sectorul utilitatilor este considerat unul dintre sectoarele defensive ale economiei si, in general, este bine protejat in perioade inflationiste. Cererea pentru utilitati ramane constanta, iar reglementarile permit ajustari de preturi atunci cand costurile cresc.

Totusi, aceleasi reglementari guvernamentale pot limita gradul in care costurile suplimentare sunt transferate catre consumatori, ceea ce poate afecta, uneori semnificativ, marjele de profit ale companiilor din domeniu.

Materiale si industrie grea

Companiile din sectorul materiilor prime pot inregistra beneficii pe termen scurt, intrucat reusesc sa transfere rapid inflatia resimtita in preturile de vanzare. Totusi, pe termen lung, daca fenomenul inflationist persista, cererea globala pentru produsele acestor companii tinde sa scada, deoarece sectoarele dependente de aceste inputuri (precum auto sau constructii) reduc comenzile la un moment dat.

In concluzie printre sectoarele care pot fi castigatoare intr-un mediu inflationist se numara energia, materiile prime, bunurile de consum de baza, utilitatile si sanatatea. Pe de alta parte, printre perdanti se regasesc tehnologia, bunurile discretionare, imobiliarele si constructiile, precum si transporturile (in special aviatia).

Exista insa si sectoare cu impact mixt, precum cel financiar, care poate inregistra castiguri sau pierderi in functie de structura dobanzilor la active si pasive, dar si de gradul de materializare a riscului de neplata.

Studiu de caz pe piata bursiera romaneasca

Prognozele oficiale de politica monetara, dar si evolutiile din pietele bursiere, contureaza deocamdata un fenomen inflationist tranzitoriu, care ar trebui sa se estompeze in urmatoarele 12 luni. Aceasta este ipoteza principala de lucru a pietelor, iar daca se va confirma, impactul asupra pietei bursiere locale va ramane probabil unul minor.

Totusi, daca acest scenariu nu se confirma sau se materializeaza doar partial, efectele asupra economiei si, implicit, asupra pietei bursiere nu vor intarzia sa apara. Ghidandu-ne dupa elementele descrise mai sus, putem formula estimari generale privind modul in care ar putea evolua sectoarele bursiere romanesti intr-un context in care inflatia urca din nou si ramane persistenta pentru o perioada mai lunga decat previziunile actuale.

Chiar daca nu vorbim inca despre un scenariu cu probabilitate ridicata, el reprezinta un exercitiu util de prudenta si de recalibrare a profilului de risc. In orice caz, evolutia reala a cotatiilor bursiere va fi determinata de un numar mult mai mare de factori, bursa ramanand intotdeauna impredictibila.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Energie si gaze. OMV Petrom (SNP), Romgaz (SNG), Nuclearelectrica (SNN), Hidroelectrica (H2O), Rompetrol Rafinare (RRC)

Impactul unei perioade inflationiste este, in general, pozitiv pentru sectorul energetic, deoarece preturile la energie cresc mai rapid decat costurile de productie, ceea ce permite companiilor sa isi valorifice productia cu marje de profit mai mari.

Riscurile pentru aceste companii provin din reglementarile guvernamentale – cum ar fi plafonarea preturilor de vanzare sau introducerea unor taxe suplimentare pe profit – masuri care pot limita castigurile, asa cum s-a intamplat in Romania in ultimii ani.

Estimare: *performanta relativ buna; actiuni considerate „hedge" impotriva inflatiei.*

Sectorul bancar. Banca Transilvania (TLV), BRD (BRD), Erste Bank (EBS), Patria Bank (PBK)

Impactul asupra sectorului bancar tinde sa fie mixt. O crestere a costului banilor poate aduce dobanzi mai mari si, implicit, marje nete mai bune pentru creditele acordate.

Pe de alta parte, efectele negative apar atunci cand inflatia persistenta genereaza presiuni economice suplimentare asupra clientilor – atat populatie, cat si firme. In astfel de conditii, scade cererea de credite, creste rata creditelor neperformante si apar provizioanele suplimentare in bilanturile bancilor.

Estimare: *sectorul poate inregistra o volatilitate ridicata; pe termen scurt poate beneficia, dar daca inflatia persista, presiunea asupra calitatii portofoliului va eroda profitul obtinut.*

Sectorul de utilitati. Transgaz (TGN), Electrica (EL), Transelectrica (TEL), Premier Energy (PE), Conpet (COTE), Oil Terminal (OIL)

Sectorul utilitatilor este considerat defensiv, cererea fiind stabila, iar preturile reglementate pot fi ajustate astfel incat sa acopere eventualele pierderi cauzate de cresterea costurilor.

Totusi, inflatia la inputuri (energie achizitionata, mentenanta, salarii) poate eroda marjele, in special daca ANRE plafoneaza tarifele sau daca mecanismele de ajustare nu recunosc integral aceste costuri suplimentare. De multe ori, politica de reglementare tine cont si de factori politici, nu doar economici, ceea ce amplifica semnificativ riscul de reglementare.

Estimare: *performanta medie, stabilitate, dar fara randamente spectaculoase.*

Sectorul de imobiliare si constructii: One United Properties (ONE), Impact Developer (IMP), TeraPlast (TRP)

Sectorul imobiliar si al constructiilor este printre cele mai vulnerabile in fata unui fenomen inflationist de amploare. Influenta inflatiei se manifesta pe doua planuri. Primul este cel operational, prin cresterea costurilor de constructie ca urmare a scumpirii materialelor, utilitatilor si a presiunii asupra costurilor salariale.

Al doilea, adesea cu impact mai puternic, este cel al vanzarilor, afectate direct de nivelul dobanzilor. In conditiile in care produsele acestui sector sunt bunuri de valoare mare, costul de finantare devine esential si conduce frecvent la amanarea deciziilor de achizitie sau investitie.

In plus, sectorul constructiilor este dependent de noile investitii publice sau private, care presupun finantari semnificative. Cresterea costului capitalului si/sau incertitudinea privind evolutia inflatiei reduc stocul de investitii disponibile in economie.

Estimare: *presiune ridicata asupra profitabilitatii companiilor din sector; actiunile sunt vulnerabile intr-un scenariu inflationist prelungit.*

Sectorul industrial si de productie: ALRO (ALR), Aerostar (ARS), Compa (CMP), IAR Brasov (IARV), Vrancart (VNC)

Intr-un mediu inflationist, sectorul industrial resimte in general influente negative. Inputurile – energie, materii prime, transport – devin mai scumpe, ceea ce erodeaza marjele operationale.

Unele companii cu o componenta semnificativa de export ar putea transfera partial costurile prin incasari in valuta, mai ales daca moneda nationala ar inregistra deprecieri in context inflationist. Totusi, piata valutara romaneasca si-a demonstrat rezilienta in conditii economice dificile, sub interventia si supravegherea BNR, ceea ce limiteaza acest efect de compensare.

Estimare: *intr-un mediu inflationist, sectorul va inregistra presiune pe marjele de profitabilitate.*

Sectorul de telecomunicatii: Digi Communications (Digi)

Sectorul telecomunicatiilor este, in general, rezistent intr-o economie cu inflatie in crestere. Abonamentele lunare sunt recurente, iar cererea nu scade semnificativ. In plus, companiile pot ajusta tarifele pentru a compensa costurile suplimentare. Daca operatorul activeaza pe mai multe piete, asa cum este cazul DIGI, impactul inflationist se disipeaza la nivel global.

Estimare: *impact moderat; companiile pot transfera o parte din costuri catre consumatori.*

Sectorul medical si farmaceutic: Antibiotice (ATB), Biofarm (BIO), MedLife (M)

Sectorul medical si farmaceutic este unul defensiv, traversand in general mai bine decat media perioadele inflationiste. Cererea pentru medicamente si servicii medicale este stabila si reprezinta bunuri si servicii de stricta necesitate.

Totusi, sectorul resimte si efecte negative odata cu cresterea costurilor de productie si a celor de finantare, in special in cazul companiilor care utilizeaza extensiv capital imprumutat, asa cum este MedLife.

Estimare: *performanta neutra sau usor pozitiva comparativ cu sectoarele ciclice, insa pot aparea efecte negative pentru companiile cu nivel ridicat de indatorare.*

Sectorul de logistica si transport: Aquila (AQ), Transport Trade Services (TTS), Socep (SOCP)

Sectorul transporturilor este, in general, afectat negativ intr-un mediu inflationist, desi impactul poate fi partial atenuat prin transferarea unei parti din costurile suplimentare catre consumatori, in special atunci cand companiile ocupa pozitii dominante sau monopoliste.

Aceste firme sunt influentate direct de cresterea pretului combustibililor, a costurilor de leasing si a utilitatilor, care au in mod obisnuit o pondere mai mare in structura cheltuielilor fata de alte sectoare economice.

Estimare: *marjele de profitabilitate vor fi in scadere, chiar daca cifra de afaceri ramane relativ stabila.*

Sectorul de alimentatie publica si productie alimentara: Sphera (SFG), Purcari (WINE)

Sunt companii care pot fi cuprinse in sectorul bunurilor discretionare care este sensibil la un mediu inflationist in crestere. Companiile din acest domeniu comercializeaza produse a caror cerere este elastica si depinde puternic de apetitul de consum. In plus, firmele cu un nivel ridicat al datoriilor resimt rapid in costuri cresterea dobanzilor bancare.

Estimare: *sectorul va inregistra un declin al vanzarilor, cu impact direct asupra marjelor de profitabilitate.*

Fonduri de investiții: Fondul Proprietatea (FP), SIF-uri

Impactul asupra sectorului fondurilor de investitii si al companiilor cu expunere diversificata depinde de activele bursiere detinute in portofoliu. Pentru entitatile de acest tip listate la BVB, un avantaj important il reprezinta ponderea ridicata in sectoare defensive, precum energie, bancar sau logistica, care traverseaza mai bine perioadele de inflatie ridicata.

Estimare: *performanta mixta, in functie de ponderea sectoarelor defensive in portofoliu.*

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Ca o caracteristica generala, volatilitatea pietei bursiere in conditii de inflatie ridicata depinde in mare masura de influenta pe care cresterea costurilor de finantare o exercita asupra bilanturilor emitentilor, mai exact de gradul in care aceasta erodeaza profitabilitatea companiilor. *Impactul negativ este invers proportional cu nivelul de lichiditate detinut de fiecare companie.*

Pe piata bursiera locala, majoritatea emitentilor nu se confrunta cu probleme de lichiditate si au un grad de indatorare relativ redus. Pentru a analiza situatia actuala, am selectat companiile reprezentative cu o capitalizare de peste 200 milioane lei, excluzand insa bancile si fondurile de investitii, care functioneaza dupa reguli distincte privind lichiditatea financiara si riscurile asociate.

Am utilizat trei indicatori pentru a identifica companiile cel mai putin dependente de modificarea costului capitalului, respectiv pe cele care dispun de o lichiditate buna. Primul indicator analizat a fost raportul dintre datoriile totale si activele detinute. Un nivel de 50% sau mai mic este considerat pozitiv (marcat cu verde).

Apoi ne-am uitat la doua rate de lichiditate. **Current Ratio** reprezinta raportul dintre activele curente (numerar, creante, stocuri) si datoriile cu scadenta in urmatoarele 12 luni; o valoare de 1 sau mai mare o consideram pozitiva.

In plus, am folosit **Quick Ratio**, care masoara raportul dintre cele mai lichide active (numerar si creante) si datoriile cu scadenta in urmatoarele 12 luni; in acest caz, o valoare de minim 1,3 am considerat-o pozitiva.

Companie	Capitalizare bursiera	Datorii/Active	Current Ratio	Quick Ratio
S.P.E.E.H. HIDROELECTRICA S.A.	55,145.79	18.93	3.07	2.94
OMV PETROM S.A.	53,743.81	33.59	1.90	1.32
S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	32,568.19	28.87	2.52	2.22
S.N. NUCLEARELECTRICA S.A.	13,815.29	12.93	4.17	2.77
S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	9,852.35	56.82	1.02	0.58
DIGI COMMUNICATIONS N.V.	9,280	70.23	0.46	0.15
ELECTRICA SA	6,675.61	59.18	1.30	0.75
C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA	4,354.21	41.94	1.20	1.18
MED LIFE	3,964.86	84.27	0.78	0.52
ONE UNITED PROPERTIES	3,044.28	37.96	3.08	1.63
ROMPETROL RAFINARE S.A.	1,790.09	93.65	0.65	0.49
AQUILA PART PROD COM	1,725.60	61.72	1.48	0.64
ANTIBIOTICE S.A.	1,658.20	34.44	2.27	1.49
AEROSTAR S.A.	1,446.64	11.16	10.01	6.55
SPHERA FRANCHISE GROUP	1,357.98	84.17	0.40	0.32
TERAPLAST SA	1,313.16	63.93	1.19	0.66
ALRO S.A.	1,127.77	68.08	2.33	1.19
SOCEP S.A.	1,055.55	43.11	1.46	0.96
TTS (TRANSPORT TRADE SERVICES)	891	23.11	1.61	1.13
BIOFARM S.A.	809.98	15.69	4.02	3.48
PURCARI WINERIES	766.82	51.43	2.09	0.71
CONPET SA PLOIESTI	673.56	16.98	1.56	1.47
IMPACT DEVELOPER & CONTRACTOR S.A.	521.47	25.95	3.99	0.86
SC BURSA DE VALORI BUCURESTI SA	346.20	29.75	2.44	2.41
OIL TERMINAL S.A.	341.68	32.95	1.19	0.95
IAR SA BRASOV	264.30	49.70	15.20	3.51
VRANCART SA	220.11	58.81	0.87	0.37
TURISM FELIX S.A. BAILE FELIX	208.26	27.59	0.33	0.19

sursa: EquityRT

Toate valorile pozitive au fost marcate cu verde, pentru o vizualizare mai usoara a situatiei lichiditatii emitentilor listati la BVB.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Dupa cum rezulta din tabelul de mai sus, majoritatea emitentilor de top de la BVB au indicatori de lichiditate pozitivi, ceea ce ii face sa fie bine pregatiti in ipoteza unui fenomen inflationist prelungit, cel putin prin prisma costului capitalului.

Pe de alta parte, anticiparea unor modificari ale dobanzilor de referinta – sau, in cazul Romaniei, mentinerea pe o perioada mai lunga a unor dobanzi ridicate – este suficienta pentru a genera volatilitate bursiera, prin ajustarea strategiilor investitionale. Aceasta realitate a fost vizibila si in ultimii ani, in contextul deciziilor de politica monetara ale bancilor centrale.

CONCLUZII.

Inflatia, care a ajuns la 10% in Romania, este cu siguranta constientizata de investitori, insa sentimentul din piata ramane departe de a fi unul negativ. Dupa cum reiese din graficul indicelui de randament total (BET-TR), piata locala – probabil sustinuta si de evolutiile pozitive din luna septembrie de pe marile burse internationale – a reusit sa atinga noi maxime istorice.

Pana in acest moment, interpretarea pietei pare sa se indrepte spre ipoteza ca traversam un fenomen inflationist tranzitoriu, determinat in principal de socuri temporare pe zona de energie si pe lanturile de aprovizionare, si mai putin de o spirala inflationista de durata.

In subsidiar, inflatia actuala poate fi privita si ca parte a unei evolutii pozitive generate de procesul de ajustare fiscala. In esenta, aceasta functioneaza ca un „medicament" pentru economie, care pe termen mediu ar putea deveni mai sanatoasa, prin imbunatatirea mediului macroeconomic si reducerea dezechilibrelor structurale.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

De altfel, si evolutia dobanzilor la titlurile de stat sau a celor de pe piata monetara confirma aceasta interpretare. Graficul randamentului titlurilor de stat pe 10 ani (sursa: tradingeconomics.com) arata ca dobanzile au ramas relativ insensibile la accelerarea inflatiei din ultimele doua luni. A existat doar o usoara tendinta de crestere in momentul publicarii celor mai recente date privind inflatia, tendinta infirmata rapid, randamentele fiind mult mai conectate cu evolutiile de pe scena politica si cu eforturile de ajustare fiscala.

Aceste evolutii sunt sustinute in mod semnificativ de pozitia oficiala a BNR, care mizeaza pe caracterul tranzitoriu al inflatiei. Efectul de baza, alaturi de reducerea cererii agregate, constituie bariere solide impotriva formarii unei spirale inflationiste de durata.

Insa aceste prezumtii pozitive ale pietei nu pot fi garantate. Trebuie luat in calcul si scenariul in care inflatia evolueaza la cote mai ridicate decat predictiile initiale sau ramane pe o perioada indelungata la niveluri inalte. Acest risc este cu atat mai important cu cat ultimele date privind cresterea preturilor au surprins majoritatea analistilor si nu au respectat integral prognoza BNR.

Intr-un scenariu negativ, al unui fenomen inflationist mult mai viguros, sectoarele bursiere vor reactiona diferit. Companiile din energie – de la OMV Petrom la Romgaz, Hidroelectrica si Nuclearelectrica – se profileaza drept marii castigatori. Cresterea preturilor la resurse se reflecta direct in venituri mai mari, chiar daca reglementarile si taxele suplimentare pot atenua partial profiturile.

Bancile ar inregistra un efect mixt: pe de o parte, dobanzile mai ridicate le imbunatatesc marjele, dar pe de alta parte, riscul de neplata si incetinirea creditarii pot afecta portofoliile daca inflatia se mentine ridicata. In aceste conditii, investitorii vor privi actiunile bancare cu prudenta, dar fara penalizari majore.

Companiile de utilitati raman atractii defensive pentru investitori, oferind stabilitate prin cererea constanta si inelastica, chiar daca marjele sunt presate de cresterea costurilor si de reglementarile guvernamentale. La polul opus, sectorul imobiliar si cel al constructiilor resimt puternic efectele inflatiei, prin costuri mai mari la materiale si finantare, la care se adauga cererea redusa cauzata de dobanzile ridicate.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Industria energointensiva este de asemenea vulnerabila, in timp ce telecomunicatiile si sanatatea se dovedesc mai rezistente. Abonamentele recurente si serviciile medicale sunt dificil de eliminat din bugetele gospodariilor, chiar si intr-un climat inflationist.

In concluzie, putem afirma ca inflatia de 10% nu este perceputa in acest moment ca o amenintare sistemica pentru piata bursiera locala, ci mai degraba ca un test al rezilientei sectoriale. Daca ramane tranzitorie, corectiile vor fi cel mult moderate; daca insa se dovedeste persistenta, scenariul de piata se poate schimba radical. Urmatoarele date privind evolutia inflatiei in Romania sunt programate de Institutul de Statistica in jurul datei de 12 octombrie.

Alin Brendea

01.10.2025

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Primesti informatie optimizata si relevanta pentru tine!
Cum?

Rapoarte zilnice

Dimineata si seara iti trimitem stirile „calde" din piata, ultimele informatii cu impact asupra pietei bursiere. Morning Brief si Raportul Zilnic reprezinta legatura ta directa cu ceea ce este relevant cu mediul bursier.

Raportul saptamanal

Ce s-a intamplat saptamana aceasta pe bursa, ce stiri au miscat preturile, ce actiuni au fost cele mai tranzactionate, ce a crescut si ce a scazut, cum au evoluat actiunile pe sectoare si nu numai.

Editoriale

Opinii ale specialistilor Prime Transaction privind evenimente bursiere, trenduri economice sau orice alte evolutii cu impact asupra pietelor bursiere.

Intra in Prime Analyzer apasand pe „Prime Analyzer" dupa ce te autentifici si informeaza-te in fiecare zi!

Descopera in Prime Analyzer: Graficele pentru toti emitentii, Comparatia Rapida, Rezultatele financiare, Calendar Financiar, Stirile sortate pe emitent, Indicatori financiari, Fise de emitent si multe altele…

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Politica SSIF Prime Transaction SA privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare

Materialele ce contin recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. Datele utilizate pentru redactarea materialului au fost obtinute din surse considerate de noi a fi de incredere, insa nu putem garanta corectitudinea si completitudinea lor. SSIF Prime Transaction SA si autorii acestui material ar putea detine in diferite momente valori mobiliare la care se face referire in aceste materiale sau ar putea actiona ca formator de piata pentru acestea. Materialele pot include date si informatii publicate de societatea emitenta prin diferite mijloace (rapoarte, comunicate, presa, hotarari AGA/AGEA etc.) precum si date de pe diverse pagini web.

SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul asupra riscurilor inerente tranzacțiilor cu instrumente financiare, incluzând, fără ca enumerarea să fie limitativă, fluctuația prețurilor pieței, incertitudinea dividendelor, a randamentelor și/sau a profiturilor, fluctuația cursului de schimb.Materialele ce conțin recomandări de investiții realizate de către SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu își asumă responsabilitatea pentru tranzacțiile efectuate pe baza acestor informații.SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul că performanțele anterioare nu reprezintă garanții ale performanțelor viitoare.

Decizia finala de cumparare sau vanzare a acestora trebuie luata in mod independent de fiecare investitor in parte, pe baza unui numar cat mai mare de opinii si analize.

SSIF Prime Transaction SA si realizatorii acestui raport nu isi asuma niciun fel de obligatie pentru eventuale pierderi suferite in urma folosirii acestor informatii. De asemenea nu sunt raspunzatori pentru veridicitatea si calitatea informatiilor obtinute din surse publice sau direct de la emitenti. Daca prezentul raport include recomandari, acestea se refera la investitii in actiuni pe termen mediu si lung. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Istoricul rapoartelor publicate si a recomandarilor formulate de SSIF Prime Transaction SA se gaseste pe site-ul www.primet.ro, la sectiunea „Informatii piata"/"Materiale analiza". Rapoartele sunt realizate de persoane care desfășoară activități de analiză pentru SSIF Prime Transaction S.A., fie în baza unui contract individual de muncă, fie în baza unei alte forme de colaborare sau relații contractuale. Identitatea persoanei sau persoanelor implicate în elaborarea fiecărui material sunt indicate în cuprinsul acestuia. Raportul privind structura recomandarilor pentru investitii ale SSIF Prime Transaction SA, precum si lista cu potentiale conflicte de interese referitoare la activitatea de cercetare pentru investitii si recomandare a SSIF Prime Transaction SA pot fi consultate aici.

Rapoartele se pot actualiza/modifica pe parcurs, la momentul la care SSIF Prime Transaction SA considera necesar. Data la care se publica/modifica un raport este identificata in continutul acestuia si/sau in canalul de distributie folosit.

Continutul acestui raport este proprietatea SSIF Prime Transaction SA. Comunicarea publica, redistribuirea, reproducerea, difuzarea, transmiterea, transferarea acestui material sunt interzise fara acordul scris in prealabil al SSIF Prime Transaction SA.

SSIF Prime Transaction SA aplica masuri de ordin administrativ si organizatoric pentru prevenirea si evitarea conflictelor de interese in ceea ce priveste recomandarile, inclusiv modalitati de protectie a informatiilor, prin separarea activitatilor de analiza si research de alte activitati ale companiei, prezentarea tuturor informatiilor relevante despre potentiale conflicte de interese in cadrul rapoartelor, pastrarea unei obiectivitati permanente in rapoartele si recomandarile prezentate.

Investitorii sunt avertizati ca orice strategie, grafic, metodologie sau model sunt mai degraba forme de estimare si nu pot garanta un profit cert. Investitia in valori mobiliare este caracterizata prin riscuri, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori.

Autoritatea cu atributii de supraveghere a SSIF Prime Transaction SA este Autoritatea de Supraveghere Financiara, http://www.asfromania.ro

Aceste informatii sunt prezentate in conformitate cu Regulamentul delegeta (UE) 565/2017 si Directiva 2014/65/UE.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO